

Michaël

De lange lichte zomer loopt op z'n eind. De zomer was het seizoen waarin de natuur groeide, bloeide en tot rijping kwam. Nu is het tijd om te oogsten. De appels, peren, pruimen en bessen zijn rijp. De vruchten kunnen worden gedroogd of ingemaakt als jam. Zo nemen we een stukje van de zomer mee de herfst en de winter in.

In de ochtend van 23 september valt de herfstevening: het begin van de herfst. Dag en nacht duren dan ongeveer even lang. Daarna worden de dagen korter en de nachten langer.

Op **29 september** is het Michaël; één van de oudste feesten uit de christelijke cultuur.

De aartsengel Michaël wordt gezien als brenger van de zonnekracht. Hij zorgt voor sterke gewassen en voor een goede oogst. In de openbaring van Johannes wordt verteld dat er een strijd in de hemel plaatsvond. Michaël en zijn engelen moesten strijden tegen de draak. De draak wordt uiteindelijk neergeworpen op de aarde, waar hij als vijand en verleider van de mensen optreedt. De draak staat symbool voor het donkere in de wereld, maar ook voor het donkere in onszelf. Michaël geeft ons moed om dat wat donker is in de ogen aan te kijken en te bedwingen. Zo kan Michaël helpen een evenwichtig mens te worden die doelbewust kan kiezen en zijn grenzen kan verleggen.

Met de kleuters leven we met de seizoenen; we vieren het feest van Michaël in de vorm van een oogst-, herfst- en dankfeest. In de klas zijn we van tevoren al druk bezig met de voorbereidingen: We maken appelmoes en zingen alle oogstliedjes die we kennen. Ook versieren we de klas met allerlei zongerijpte schatten als rozenbottels, eikels, kastanjes en hop.

Voel je vrij om dit soort schatten uit het bos en de tuin mee te brengen naar school in de eerste weken van het schooljaar zodat we de seizoentafel nog mooier kunnen maken.

Het vuur en het Michaëlfeest

In alle jaarfeesten kun je het vuurelement terugvinden. Het vuur heeft steeds een andere vorm en betekenis. Met Pasen bijvoorbeeld werden er grote vuren ontstoken. Deze vuren waren in het verleden vooral reinigende vuren.

Niet alleen dienden ze voor de opruiming van allerlei rommel die op de boerenerven na een lange winter was blijven liggen, maar ook innerlijke opruiming zodat er ruimte is voor iets nieuws.

Met Sint Jan heeft het vuur dat we ontsteken weer een andere betekenis. Het Sint Jansvuur kun je zien als een beeld voor de uitbundigheid van de zomertijd. Nu de zomer voorbij is en we het Michaëlfeest vieren, zien we het vuur terug in weer een andere gedaante. Het vuur is nu niet reinigend of hoog oplaaierend maar gloeiend heet. Het is een meer innerlijk vuur; het vuur van de smid. Het vuur waarin het ijzer gesmeed wordt tot zwaard of werktuig.

Zo vieren we Michaël bij ons op school...

Dit jaar vieren we het op **vrijdag 27 september**, zowel de kleuters als de onderbouw.

Kleuterklassen:

Op **vrijdag 27 september** spelen we met zelfgemaakte 'zwierzwaaiers' (een dennenappel aan een touw met gekleurde linten die kan zwieren in de wind), eten we op school een oogstmaaltijd met zelfgebakken drakenbrood en gaan we op bezoek bij het appelvrouwtje dat elk

kind een prachtig gepoetst appeltje schenkt. Aan het einde van de dag zullen de kinderen naar een poppenspel kijken.

Alle kleuters nemen die dag iets van de oogst van het seizoen mee zodat we een feestelijke oogstmaaltijd hebben en van allerlei lekkers om te delen. Denk aan noten, zaden, een paar bramen, een (zelf geplukte) appel of peer of sap daarvan. We zijn die dag gewoon om 13.00 uur uit en de ouders hoeven niet eerder op school te komen.

Klas 1 t/m 6

De kinderen starten deze dag, **vrijdag 27 september**, met elkaar in de zaal waar alle klassen samen zingen en naar een verhaal luisteren. Daarna gaan we naar het park waar in allerlei spelvormen een beroep wordt gedaan op het moedig zijn. De spellen worden dit jaar begeleid door de hoogste klassen.

In het park nemen we ook even pauze en eten we door ouders gebakken pannenkoeken. (De pannenkoeken organisatie wordt per klassenapp geregeld) Teruggekomen op school spelen de zesde- en de tweedeklassers het verhaal van Sint Joris en de draak uit op het schoolplein aan de hand van een lied dat door alle klassen en ouders gezongen wordt. De zesdeklassers kruipen letterlijk in de huid van de (zelfgemaakte) draak, die door de dappere Sint Joris met Michaël aan zijn zijde (tweedeklassers) wordt verslagen. Ouders zijn **vanaf 12.30 uur** welkom op het schoolplein om dit te aanschouwen. Alle klassen sluiten af in de klas en zijn om 13.00 uur uit.

De week van het Michaëlsfeest zullen we met alle kleuterklassen, onderbouwklassen en ouders op het schoolplein Michaëlliedjes zingen (zie z.o.z.).

[Michaël met uw lichtend zwaard | 7-8 jaar | eenstemmig | Nederlands | Michaël \(vrijeschoolliederen.nl\)](#)

[Als ik aan mijn werk wil gaan | 7-8 jaar | 9-10 jaar | eenstemmig | Nederlands | ambacht | Michaël \(vrijeschoolliederen.nl\)](#)

[Diep in t donker wonen draken | 9-10 jaar | canon | Nederlands | Michaël \(vrijeschoolliederen.nl\)](#)

[Zie hier ridder Joris rijden | 7-8 jaar | eenstemmig | Nederlands | Pools | mythologie / legende | Michaël \(vrijeschoolliederen.nl\)](#)

[Michaelmas time \(2\) | 13+ jaar | 11-12 jaar | meerstemmig \(gelijke stemmen\) | Engels | Michaël \(vrijeschoolliederen.nl\)](#)